

P R E D L O G

Na osnovu člana 36 stav 3 Statuta Skupštine opštine Herceg Novi („Sl.list RCG – opštinski propisi“ br. 15/04, 31/06, 14/07, 16/09), a u skladu sa Programom borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala i Akcionim planom za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, koji je donijela Vlada Crne Gore, Skupština opštine Herceg Novi, na sjednici održanoj dana _____, donosi

O D L U K U

o donošenju Programa i Akcionog plana za borbu protiv korupcije u Opštini Herceg Novi 2009-2012.

Član 1

Donosi se Program i Akcioni plan za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi Opštine Herceg Novi 2009-2012.

Član 2

Sastavni dio Odluke čini Program i Akcioni plan za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi Opštine Herceg Novi 2009-2012. koji će biti postavljen na sajtu Opštine Herceg Novi: www.hercegnovi.co.me.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u („Sl.list CG-opštinski propisi“).

SKUPŠTINA OPŠTINE HERCEG NOVI

Broj:
Herceg Novi, _____

PREDSJEDNIK
Dr Predrag Anđelić, s.r.

PROGRAM I AKCIONI PLAN ZA BORBU PROTIV
KORUPCIJE
U OPŠTINI HERCEG NOVI
2009-2012

PREDLOG

HERCEG NOVI, DECEMBAR 2009.GODINE

Pod pojmom korupcije podrazumijeva se nepoželjna društvena pojava, koja dovodi do slabljenja povjerenja građana u rad uprave, kao i gubljenja povjerenja građana u vlast, zakone koji se donose i u način sprovođenja donijetih zakona.

Pojava korupcije narušava osnovna demokratska prava, kao što su jednakost građana prema institucijama, otvorenost u procesu donošenja odluka kao i javnu odgovornost.

Korupcijom se smatra svaki oblik zloupotrebe vlasti radi lične ili kolektivne koristi, bilo da se radi o javnom ili privatnom sektoru.

Javno mnjenje pod pojmom korupcije podrazumijeva vrlo različite društvene pojave, kao što su: organizovani i privredni kriminal, neefikasna vlast i posledice takve vlasti, zloupotreba službenog položaja, povreda ravnopravnosti u vršenju privrednih djelatnosti, monopolističko ponašanje, primanje mita i davanje mita.

Korupcija je štetna i postoji oduvijek. U modernom društvu korupcija je opasnost, šteti obavljanju društvenih poslova, snižava potreban nivo morala i blokira rad javne uprave.

Prepoznavajući opasnost od korupcije kao i značaj sveobuhvatne i efikasne borbe protiv nje, neophodnost prevencije i suzbijanja njenih štetnih posljedica na ekonomski, pravni i institucionalni sistem zemlje, Vlada Crne Gore je 28. jula 2005. godine usvojila Program borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala kao i Akcioni plan za njegovo sprovođenje na državnom nivou 29. maja 2008. godine.

Ovim dokumentima je omogućeno plansko, kontinuirano i organizovano suprotstavljanje i suzbijanje tog izuzetno štetnog društvenog fenomena na svim nivoima.

S obzirom na to da je lokalna samouprava jedan od ključnih aktera u procesu implementacije mjera i aktivnosti u oblasti borbe protiv korupcije, njene aktivnosti predviđene su u Akcionom planu za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala u oblasti opštih ciljeva u dijelu posvećenom lokalnoj samoupravi.

Opština Herceg Novi usvajanjem ovog Programa i Akcionog plana za borbu protiv korupcije pokazuje spremnost i trajnu opredeljenost za preduzimanje antikorupcijskih aktivnosti u borbi protiv ovog sve izraženijeg problema.

Izrada i usvajanje lokalnih antikorupcijskih planova koji se tiču nadležnosti lokalne uprave, a na osnovu usvojenih modela koje je uradilo Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Zajednica opština Crne Gore kao i nevladin sektor, a uz stručnu pomoć eksperata Savjeta Evrope, jedna je od mjera koje treba da doprinesu unapređenju borbe protiv korupcije.

Ovaj Program kao i Akcioni plan borbe protiv korupcije sačinjen je u skladu sa principima iz:

- Strategije upravne reforme Crne Gore;
- Programa rada za bolju lokalnu samoupravu;
- Nacionalne trening strategije;
- Akcionog plana za reformu lokalne samouprave;
- Programa rada Vlade za 2009.godinu.

U Programu i Akcionom planu za borbu protiv korupcije u Opštini Herceg Novi, utvrđene su mjere koje treba preduzeti u naredne tri godine. Cilj ovih mjera je da se poboljša važeći pravni okvir kojim se reguliše stepen odgovornosti lokalne samouprave, njihov profesionalizam, javnost u radu, pružanju javnih usluga organa lokalne samouprave, efikasnost mehanizma unutrašnje i spoljne kontrole rada lokalne samouprave.

CILJEVI PROGRAMA I AKCIONOG PLANA

Glavni cilj Programa i Akcionog plana je stvaranje uslova za suzbijanje, nestanak i sprečavanje pojave korupcije na lokalnom nivou.

Posebni ciljevi:

- uspostavljanje pravnog okvira za prevenciju i suzbijanje korupcije;
- zakonito i odgovorno donošenje odluka na lokalnom nivou i njihovo sprovođenje;
- povećanje efikasnosti rada organa lokalne uprave u sprovođenju zakona, odluka i dr. akata;
- stvaranje uslova i stimulisanje građana, civilnog i privatnog sektora da se uključe u borbu protiv korupcije na lokalnom nivou;
- ostvarivanje saradnje i podizanje opšte svijesti o pravima i obavezama lokalnih organa u vršenju poslova;
- jačanje kapaciteta izabраних predstavnika i ostvarivanje većeg nivoa komunikacije sa građanima;
- jačanje profesionalizma i nezavisnosti u radu lokalnih službenika i namještenika;
- uspostavljanje željenih etičkih standarda u lokalnoj samoupravi (za izabrane predstavnike i lokalne službenike i namještenike);
- jačanje eksterne i interne kontrole trošenja budžetskih sredstava.

Program polazi od toga da bez stvaranja odgovarajućeg pravnog okvira i bez aktivnog učešća organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, građana, civilnog sektora, medija i privatnog sektora, ne može se preventivno djelovati niti ostvariti željeni rezultati u borbi protiv korupcije.

Ciljevi Programa formulisani su na precizan način, što je od posebnog značaja, i uključuju potrebu za radom lokalne vlasti na promjeni shvatanja građana u pogledu razumijevanja lokalne demokratije i jačanju povjerenja u lokalnu samoupravu i njene organe.

Radni tim je prilikom prikupljanja podataka neophodnih za izradu Programa i Akcionog plana za borbu protiv korupcije, imao za cilj jačanje kapaciteta organa lokalne samouprave u bavljenju problemima korupcije kako bih ih prevazišli.

IZRADA SITUACIONE ANALIZE

SPROVOĐENJE I REZULTATI ANKETE

Radna grupa formirana Rješenjem Predsjednika opštine, u čijem sastavu su predstavnici lokalne uprave, predstavnici vladajuće i najjače opozicione partije u lokalnom parlamentu, predstavnik Centra bezbjednosti Herceg Novi, predstavnik nevladinog sektora kao i predstavnici štampanih i elektronskih medija, je nakon nekoliko održanih sastanaka i detaljnog razmatranja problemskih područja, utvrđenih modelom Programa i Akcionog plana utvrdila da isti odgovaraju i našoj sredini i iste prihvatila kao osnovu o prikupljanju podataka anketiranjem građana o stvarnom stanju po identifikovanim područjima.

Problemska područja:

- postojeći pravni okvir kojim se reguliše stepen odgovornosti lokalne samouprave;
- stepen profesionalizma zaposlenih u lokalnoj samoupravi;
- transparentnost rada u pružanju javnih usluga organa lokalne samouprave kao i organa lokalne uprave;
- efikasnost mehanizma interne i eksterne kontrole rada lokalne samouprave;
- postojeći institucionalni mehanizmi za realizaciju Akcionog plana borbe protiv korupcije.

Nakon identifikacije problemskih područja, radna grupa je pristupila prikupljanju podataka, odnosno sprovođenju ankete među građanima. Odštampano je 350 anketnih listića sa 21 utvrđenim pitanjem.

Anketiranje se sprovodilo u prostorijama svih 21 mjesne zajednice kao i u prostorijama domova penzionera u Herceg Novom, Igalu, Bijeloj i Toploj. Predstavnici NVO sektora anketiranje su sprovodili na ulazima u zgradu Opštine, Direkcije za nekretnine, Pošte, Osnovnog suda, Doma zdravlja i Centra bezbjednosti.

Takođe predstavnici NVO sektora sproveli su anketiranje građana u centru Herceg Novog, centru Igala i centru Bijele.

S obzirom na veliku zainteresovanost građana, radna grupa se opredijelila da doštampa još anketnih listića tako da su građani popunili ukupno 510 anketnih listića.

Anketne listiće mogla su popunjavati samo punoljetna lica. Anketne listiće popunjavali su u najvećem broju osobe od 25 do 60 godina. Što se tiče stručne spreme najviše ih je popunilo osoba sa srednjim stručnim obrazovanjem. Najviše ih je bilo zaposlenih 63 % (322 ispitanika) od kojih je zaposleno u privatnom sektoru 49% , a u državnim institucijama 28 %. Na pitanje: „*smatrate li da u Opštini Herceg Novi ima korupcije*“ sa „DA“ je odgovorili 376 ispitanika odnosno 73,73%, a na pitanje: „*da li ste imali neposredan dodir sa korupcijom i kakav*“ u najvećem broju ispitanici su odgovorili sa „NE“, kao i na pitanje: „*da li bi ste bili spremni da date novac, poklon ili uslugu nekom ko bi Vam završio posao*“, 31% su odgovorili negativno a 28% pozitivno.

Na osnovu ovih podataka može se izvući zaključak da je pojam korupcije u javnosti mnogo širi od klasičnog pojma njegovog pojavnog oblika, davanja i primanja mita, ali i da se mišljenje o ovoj društveno opasnoj pojavi formira na bazi veoma prisutnog mišljenja da su u lokalnoj samoupravi svi korumpirani. To dodatno obavezuje lokalnu vlast da se još više i jače uključi u akciju jasnijeg prepoznavanja, prijavljivanja a potom i kažnjavanja svih oblika korumpiranog ponašanja.

ANKETA

1. Pol ispitanika

Pol	Broj	Procenat
Ženski	231	45.29%
Muški	272	53.33%
Nedostajući podaci	7	1.37%
Ukupno	510	100%

2. Starost ispitanika

Starost	Broj	Procenat
18-25	73	14.31%
25-40	193	37.84%
40-60	175	34.31%
Preko 60	65	12.75%
Nedostajući podaci	4	0.78%
Ukupno	510	100%

3. Stručna sprema ispitanika

Stručna sprema	Broj	Procenat
Osnovno obrazovanje	21	4.12%
Srednje obrazovanje	259	50.78%
Više obrazovanje	126	24.71%
Visoko obrazovanje	99	19.41%
Nedostajući podaci	5	0.98%
Ukupno	510	100%

4. Status ispitanika

Status	Broj	Procenat
Učenik/ca - student/kinja	34	6.67%
Nezaposlen/a	82	16.08%
Zaposlen/a	322	63.14%
Penzioner/ka	67	13.14%
Nedostajući podaci	5	0.97%
Ukupno	510	100%

4.a. Status ispitanika (zaposlenih)

Status	Broj	Procenat
Privatni sektor	159	49.38%
Državne institucije	90	27.95%
Civilni sektor	7	2.17%
Nedostajući podaci	66	20.5%
Ukupno	322	100%

1. Smatrate li da u Opštini Herceg Novi ima korupcije?

Prisutnot korupcije	Broj	Procenat
Da	376	73.73%
Ne	20	3.92%
Ne znam	106	20.78%
Nedostajući podaci	8	1.57%
Ukupno	510	100%

2. U kojim djelatnostima koje vrši lokalna uprava je po Vašem mišljenju prisutna korupcija?

2.1. Izdavanje odobrenja za gradnju

Odobrenja za gradnju	Broj	Procenat
Da	302	59.21%
Ne	13	2.55%
Nedostajući podaci	195	38.24%
Ukupno	510	100%

2.2. Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor	Broj	Procenat
Da	264	51.76%
Ne	18	3.53%
Nedostajući podaci	228	44.7%
Ukupno	510	100%

2.3. Zapošljavanje

Zapošljavanje	Broj	Procenat
Da	233	45.69%
Ne	23	4.51%
Nedostajući podaci	254	49.8%
Ukupno	510	100%

2.4. Prostorno planiranje

Prostorno planiranje	Broj	Procenat
Da	178	34.9%
Ne	39	7.65%
Nedostajući podaci	293	57.45%
Ukupno	510	100%

2.5. Izdavanje odobrenja za rad

Izdavanje odobrenja	Broj	Procenat
Da	183	35.89%
Ne	37	7.25%
Nedostajući podaci	290	56.86%
Ukupno	510	100%

2.6. Javne nabavke

Javne nabavke	Broj	Procenat
Da	183	35.89%
Ne	37	7.25%
Nedostajući podaci	290	56.86%
Ukupno	510	100%

2.7. Naplata javnih prihoda

Naplata javnih prihoda	Broj	Procenat
Da	183	35.89%
Ne	37	7.25%
Nedostajući podaci	290	56.86%
Ukupno	510	100%

2.8. Stavka drugo:

Nisam dovoljno upoznat
Nisam u kontaktu sa navedenim djelatnostima
U svakoj od navedenih
Parking servis
Neznanje
Bolji život, redovna penzija

3. U kojim djelatnostima, koje obavljaju državni ograni i javna preduzeća čiji je osnivač država, je po Vašem mišljenju prisutna korupcija?

U kvadrate rangirajte odgovore po važnosti od 1 do 8 s tim da sa 1 označite najvažniji.

		Broj	Procenat		Broj	Procenat
Katastar	DA	308	60%	NE	22	4,3%
Policija	DA	242	47%	NE	23	4,5%
Poreska uprava	DA	225	44%	NE	18	3,5%
Pravosuđe	DA	238	46%	NE	25	4,9%
Prosvjeta	DA	165	32%	NE	37	7,2%
Carina	DA	239	46%	NE	16	3,1%
Zdravstvo	DA	219	43%	NE	34	6,6%
Zapošljavanje	DA	224	44%	NE	22	4,3%

4. Da li je javnost dovoljno informisana o problemu korupcije?

Informisanost javnosti	Broj	Procenat
Da	74	14.51%
Ne	338	66.27%
Ne znam	84	16.47%
Nedostajući podaci	14	2.75%
Ukupno	510	100%

5. Koji su po Vašem mišljenju uzroci nastanka korupcije?

U kvadrate rangirajte odgovore po važnosti od 1 do 7 s tim da sa 1 označite najvažniji

	Broj	Procenat	Broj	Procenat
●Želja za ličnim bogaćenjem	DA 332	63%	NE 8	1,5%
●Niska primanja	DA 217	42%	NE 36	7%
●Nedovoljna unutrašnja i spoljna kontrola	DA 220	43%	NE 19	3,7%
●Neobavještenost građana o svojim pravima	DA 134	26%	NE 46	9%
●Loša zakonska rješenja	DA 175	34%	NE 37	7,2%
●Komplikovana procedura rješavanja predatih zahtjeva	DA 183	35%	NE 28	5,5%
●Netransparentnost u radu organa lokalne uprave, državnih institucija i javnih preduzeća	DA 147	28%	NE 27	5,2%

6. Da li po Vašem mišljenju lokalna samouprava dovoljno radi na eliminisanju korupcije?

Aktivnost suzbijanja	Broj	Procenat
Da	37	7.25%
Ne	239	46.86%
Veoma malo	116	22.75%
Ne mogu procjeniti	114	22.35%
Nedostajući podaci	4	0.78%
Ukupno	510	100%

**7. Da li znate koji zakoni i opštinski propisi doprinose prepoznavanju i suzbijanju korupcije?
(preovlađujući odgovori)**

- Ne
- Zakoni koji regulišu ovu materiju, kao Zakon o krivičnom postupku i Zakon o borbi protiv korupcije
- Ne znam niti jedan
- Ne znam ni da postoje
- Da
- Nema ih
- Zakon o konfliktu interesa i prijavljivanje imovine funkcionera
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima

8. Koji su po Vašem mišljenju najbolji načini borbe protiv korupcije?

U kvadratu rangirajte odgovore po važnosti od 1 do 9 s tim da sa 1 označite najvažniji

	Broj	Procenat	Broj	Procenat
•Obezbeđivanje većih plata službenicima	DA 199	39%	NE 35	6,8%
•Uspostavljanje bolje zakonske regulative	DA 187	36%	NE 24	4,7%
•Uvođenje strožijih kaznenih mjera	DA 251	49%	NE 11	2,1%
•Bolja interna i eksterna kontrola	DA 207	40%	NE 6	1,1%
•Jačanje profesionalizma kod zaposlenih	DA 173	34%	NE 12	2,3%
•Precizno određivanje ovlašćenja i odgovornosti javnih funkcionera,kao i službenika i namještenika	DA 143	28%	NE 17	3,3%
•Poštovanje etičkog kodeksa ponašanja funkcionera, službenika i namještenika	DA 158	31%	NE 15	2,9%
•Transparentnost u utvrđivanju i sprovođenju procedure (brošure,vodiči,internet stranice)	DA 118	23%	NE 22	4,3%
•Kampanje i edukovanje građana	DA 127	25%	NE 18	3,5%

9. Šta bi po Vašem mišljenju trebalo učiniti na unapređenju informisanosti građana o njihovim pravima pred organima lokalne uprave?

(preovlađujući odgovori)

- Edukacija građana
- Obezbijediti službenicima adekvatan prostor i opremu za rad sa strankama. Stalno težiti da se službenici lokalne uprave edukuju u onim segmentima koja su im neophodna u radu da bi pravilno informisali građane o njihovim pravima.
- Informisati ih putem medija.
- Organizovanje više sastanaka po mjesnim zajednicama
- Građanima jasno poslati uputstvo za prijavu korupcije. Građani se boje da će biti uskraćeni za svoja prava.
- Ne znam
- Brošure i lokalne novine
- Osnivanje sektora koji će biti zadužen za informisanje građana o njihovim pravima
- Dani otvorenih vrata
- Lokalna televizija
- Potpuna transparentnost
- Postavljanje sažetog pismenog obavještenja o pravima građana u zavisnosti od djelatnosti službene prostorije u kojoj se nalaze na vidno mjesto. Broj telefona za prijavljivanje korumpiranih lica

10. Da li organi lokalne uprave i javna preduzeća na transparentan način obavljaju poslove iz svoje nadležnosti?

Transparentnost	Broj	Procenat
Da	58	11.37%
Ne	256	50.2%
Ne znam	177	34.71%
Nedostajući podaci	19	3.72%
Ukupno	510	100%

11. Da li ste dovoljno obavješteni o donošenju važnih odluka u lokalnoj samoupravi?

Obavještenost	Broj	Procenat
Da	62	12.16%
Ne	272	53.33%
Vrlo malo	163	31.96%
Nedostajući podaci	13	2.55%
Ukupno	510	100%

**12. Šta bi po Vašem mišljenju trebalo uraditi na planu
boljeg informisanja građana?**

U kvadrante rangirajte odgovore po važnosti od 1 do 5 s tim
da sa 1 označite najvažniji.

		Broj	Procenat		Broj	Procenat
Osnovati lokalnu televiziju	DA	223	43%	NE	38	7,4%
Uvoditi specijalizovane priloge u medijima	DA	177	34%	NE	31	6%
Ažuriranje opštinskog sajta	DA	171	33%	NE	33	6,4%
Izrada brošura	DA	154	30%	NE	41	8%
Dan otvorenih vrata za građane	DA	221	43%	NE	21	4,1%

**13. Da li smatrate da se zapošljavanje u organima lokalne uprave i javnim preduzećima
vrši na zakonit način?**

Zapošljavanje	Broj	Procenat
Da	45	8.82%
Ne	278	54.51%
Nisam siguran/na	172	33.73%
Nedostajući podaci	15	2.94%
Ukupno	510	100%

**14. Da li smatrate da se zapošljavanje u državnim organima i javnim preduzećima čiji
je osnivač država vrši na zakonit način?**

Zapošljavanje	Broj	Procenat
Da	39	7.65%
Ne	315	61.76%
Nisam siguran/na	143	28.1%
Nedostajući podaci	13	2.55%
Ukupno	510	100%

15. Da li smatrate da NVO sektor može doprinijeti borbi protiv korupcije?

Doprinos NVO sektora	Broj	Procenat
Da	156	30.59%
Ne	162	31.76%
Ne znam	178	34.9%
Nedostajući podaci	14	2.75%
Ukupno	510	100%

16. Ukoliko smatrate da NVO sektor može doprinjeti borbi protiv korupcije, navedite na koji način?

(preovlađujući odgovori)

- Da NVO što više sarađuju i tu saradnju unapređuju odazivanjem javnim raspravama, tribinama, fokus grupama i drugim aktivnostima u suzbijanju i borbi protiv korupcije
- Što više objedinjavanja u NVO osoba sa kvalitetom znanja i vještina u radu koje će tražiti više uplitanja u rad državnog i lokalnog sektora gdje se donose sve važne odluke za život grada
- Izrada brošura
- Direktnim razotkrivanjem primjera korupcije
- Stalna kontrola
- Javno govoriti o problemu

17. Da li i koliko po Vašem mišljenju odbornici u Skupštini opštine mogu doprinijeti borbi protiv korupcije?

Doprinos odbornika	Broj	Procenat
Mnogo	145	28.43%
Malo	220	43.14%
Nimalo	115	22.55%
Nedostajući podaci	30	5.88%
Ukupno	510	100%

18. Da li ste imali neposredan dodir sa korupcijom i kakav?

(preovlađujući odgovori)

- Ne, moje porijeklo i vaspitanje mi to ne dozvoljavaju
- Nisam ali vidim izuzetno visok standard službenika koji su radili u sekreterijatu za urbanizam i imali stranke u građevinarstvu
- Ne lično
- Kod zapošljavanja
- U izdavanju odobrenja za gradnju i u prostornom planiranju
- Katastru

19. Da li biste bili spremni da date novac, poklon ili uslugu nekom ko bi Vam „završio posao“?

	Broj	Procenat
Da	146	28.63%
Ne	156	30.59%
Nisam siguran/na	72	14.12%
U izuzetnim situacijama	117	22.94%
Nedostajući podaci	19	3.72%
Ukupno	510	100%

20. Kojem tijelu biste najprije prijavili slučaj korupcije?

Prijava korupcije	Broj	Procenat
Organima lokalne uprave	55	10.78%
MUP-u	94	18.43%
Pravosuđu	59	11.57%
NVO sektoru	46	9.02%
Sredstvima javnog informisanja	136	26.67%
Nikom	51	10%
Nedostajući podaci	69	13.53%
Ukupno	510	100%

21. Ko je po Vašem mišljenju najviše sklon korupciji?

(preovlađujući odgovori)

- Urbanisti,direktori, skorojevići
- Zdravstvo
- Svi jednako
- Državne službe
- Katastar
- Nema pravila
- Loši karakteri
- Pojedinci na istaknutim mjestima
- Ko ima - hoće još
- Policija, sud, država
- Opština
- Državni i javni sektor
- Većina ljudi
- Odbornici i ministri
- Tatini sinovi pod zaštitom
- Svi oni koji su u prilici
- Svi koji su u dodiru sa izdavanjem dozvola
- MUP
- Sudije, ljekari, izrađivači DUP-a
- Vrhovni organi vlasti
- Organi lokalne uprave
- Inspektori svih profila
- Mislim da to zavisi od ličnosti
- Komunalna inspekcija
- Građevinska mafija
- Apsolutno svi
- NVO Sektor
- Ne mogu precizno odrediti

Na osnovu analize ankete dobijeni rezultati mogu se svesti na probleme koji dovode do korupcije sa eventualnim predlozima rješenja.

PROBLEMI	RJEŠENJA
Postojanje korupcije u organima lokalne uprave kao i u državnim organima sa posebnim akcentom na: Katastar, izdavanje odobrenja za gradnju, inspekcijski nadzor, zapošljavanje, prostorno planiranje, policija, poreska uprava, pravosuđe, carine, zdravstvo itd.	-Izmjena zakonskih i podzakonskih propisa sa strožijom kaznenom politikom, -povećanje odgovornosti zaposlenih, -precizno određivanje ovlašćenja i odgovornosti javnih funkcionera; -povećanje odgovornosti lokalnih službenika i namještenika kao i transparentnost u njihovom radu; -edukacija lokalnih službenika i namještenika u cilju jačanja njihovog profesionalizma kao i zaoštavanje kaznenih mjera; -utvrđivanje jasnih procedura prilikom izdavanja rješenja.
-Loša materijalna situacija službenika i namještenika; -želja za ličnim bogaćenjem	-Povećanje ličnih dohodaka zaposlenih kao i bolja valorizacija odgovornog rada zaposlenih; -rješavanje stambenih pitanja zaposlenih u lokalnoj upravi; -uvođenje institucije izbora najboljeg službenika i namještenika.
Nedovoljno jasna zakonska rješenja	- Dosljedna primjena postojećih zakonskih i podzakonskih propisa; - iniciranje poboljšanja zakonskih rješenja u cilju njihove bolje primjene.
Nedovoljna uključenost NVO sektora u borbi protiv korupcije	Obezbijediti učešće NVO sektora u izradi opštinskih odluka
Nezainteresovanost građana za učešće u javnim raspravama	-Edukacija građana; -organizovanje seminara; -animiranje građana i njihova veća informisanost.
Neadekvatna medijska praćenost	-Izrada komunikacijske strategije; -osnovati lokalnu televiziju; -uvesti specijalizovane priloge u medijima a posebno u Javnom servisu Radio Herceg Novi.
Nedovoljna profesionalna etika	-Donošenje Etičkog kodeksa izabranih predstavnika; -donošenje Etičkog kodeksa za lokalne službenike i namještenike.
Neinformisanost građana o proceduri po kojoj građani mogu ostvariti svoja prava u lokalnoj samoupravi odnosno lokalnoj upravi	-Izrada informatora ; -urediti veb sajt opštine; -organizovanje okruglih stolova; -uvesti instituciju „Dan otvorenih vrata“

POSTOJEĆI PRAVNI OKVIR FUNKCIONISANJA LOKALNE UPRAVE

Osnovni pravni okvir za funkcionisanje lokalne samouprave je Zakon o lokalnoj samoupravi („Sl.list RCG“ br. 42/03,28/04,75/05 i 13/06).

Organi lokalne samouprave i lokalne uprave svoje poslove osim po Zakonu o lokalnoj samoupravi obavljaju i sa velikim brojem zakona kojima su regulisani pojedini poslovi koje ona vrši, kako u sferi osnovnih djelatnosti tako i prenesenih djelatnosti, kao i po velikom broju akata koje je donijela Skupština opštine Herceg Novi.

Statut opštine Herceg Novi („Sl.list RCG –opštinski propisi“, broj 15/04, 31/06, 14/07 i 16/09) je osnovni akt kojim se uređuju prava i obaveze opštine, organizacija i način rada organa opštine, učešće građana u vršenju javnih poslova kao i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje lokalne uprave.

Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave iz juna 2009.godine utvrđeni su organizacija i djelokrug i način rada lokalne uprave kao i druga pitanja od značaja za njen rad.

U skladu sa članom 1 Zakona o lokalnoj samoupravi regulisano je pravo građana i organa lokalne samouprave da u granicama utvrđenim Zakonom, uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima u interesu lokalnog stanovništva. Zakonodavno tijelo je Skupština opštine.

Izvršni organ Opštine Herceg Novi je Predsjednik opštine.

Skupština opštine je predstavnički organ građana. Građani neposredno putem izabranih predstavnika učestvuju u odlučivanju o svojim potrebama i interesima. Skupština donosi propise i druge opšte akte, planove i programe razvoja, prostorne i urbanističke planove, programe uređenja i korišćenja građevinskog zemljišta, Budžet i Završni račun budžeta, Plan kapitalnih poboljšanja i investicionu politiku, planove i programe u pojedinim pravnim oblastima u skladu sa posebnim zakonima, program razvoja i zaštite životne sredine.

Pored ovih poslova Opština samostalno uređuje i obezbjeđuje: uslove za rad preduzetništva, komunalnih djelatnosti, uređenja, korišćenja i zaštite građevinskog zemljišta, korišćenja poslovnog prostora, očuvanja i zaštite prirodnih vrijednosti, socijalnu i dječju zaštitu, uslove utvrđivanja naplate i kontrole lokalnih javnih prihoda, uslove za informisanje lokalnog stanovništva za unapređenje sporta i fizičke kulture i dr.

Skupština opštine razmatra Izvještaj Predsjednika opštine o svom radu u ostvarivanju funkcije lokalne samouprave.

Poslovníkom o radu bliže su uređeni način rada i odlučivanje u Skupštini.

Skupština ima predsjednika i sekretara.

U skladu sa Statutom i Poslovníkom Skupštine opštine Herceg Novi formirana su stalna radna tijela, kao što su odbori i savjeti.

To su:

- Odbor za statut i propise;
- Odbor za izbor i imenovanja;
- Odbor za Budžet i finansije;
- Odbor za turizam i privredni razvoj;
- Odbor za planiranje i uređenje prostora;
- Odbor za komunalno-stambenu djelatnost;
- Odbor za društvene djelatnosti;
- Odbor za imovinsko-pravna raspolaganja

Kao i savjeti:

- Savjet za davanje predloga naziva naselja, ulica i trgova;
- Savjet za zaštitu životne sredine;
- Savjet za bezbjednost saobraćaja na putevima;
- Savjet za međupštinsku i međunarodnu saradnju
- Savjet za saradnju lokalne samouprave i nevladinih organizacija.

Radi obezbjeđivanja demokratskog uticaja lokalnog stanovništva i unapređenja i kontrole rada organa lokalne samouprave, Opština ima i Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave.

Članove Savjeta bira Skupština iz reda građana opštine i stručnjaka iz oblasti od značaja za lokalnu samoupravu kao što su:

- planiranje i uređenje prostora;
- turizam,
- privredni razvoj;
- društvene djelatnosti;
- komunalne djelatnosti;
- zaštita životne sredine.

Način rada Savjeta i druga pitanja od značaja za njihovo funkcionisanje, bliže su uređeni Odlukom o osnivanju Savjeta.

U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, Predsjednik opštine predstavlja i zastupa opštinu, predlaže propise i druge akte koje donosi Skupština, stara se i odgovoran je za izvršenje prenesenih i povjerenih poslova, utvrđuje organizaciju i način rada lokalne uprave, podnosi građanima i Skupštini Izvještaj o svom radu u ostvarivanju funkcije lokalne samouprave, vrši nadzor nad radom lokalne uprave, donosi akte kojima obezbjeđuje izvršenje budžeta.

Za vršenje poslova lokalne uprave osnovani su organi lokalne uprave i to:

- Sekretarijat za društvene djelatnosti i opštu upravu;
- Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj;
- Sekretarijat za urbanizam i građevinarstvo;
- Sekretarijat za komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine;
- Direkcija za imovinu;
- Uprava lokalnih javnih prihoda.

Posebne službe su:

- Komunalna policija;
- Informaciono tehnološki centar i
- Služba zaštite.

U obavljanju poslova od neposrednog interesa za lokalno stanovništvo u oblasti komunalnih djelatnosti, Opština Herceg Novi osnovala je svoja javna preduzeća a to su:

- JP „Vodovod i kanalizacija“;
- JP „Čistoća“;
- JP „Komunalno stambeno“.

U oblasti kulture i sporta, Opština Herceg Novi je formirala javne ustanove a to su:

- JUK „Herceg fest“;
- JUK „Gradska biblioteka i čitaonica“;
- JUK „Muzej i galerija“ i
- Sportski centar.

Formirana je i Turistička organizacija Herceg Novog.

Za vršenje poslova za koje su potrebna posebna znanja, Predsjednik opštine je formirao i Agencije kao što su:

- Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog;
- Agencija za upravljanje i gazdovanje gradskom lukom i
- Agencija za upravljanje javnim garažama i parkiralištima.

Glavni administrator rukovodi i koordinira radom lokalne uprave, odgovoran je za zakonitost, efikasnost i ekonomičnost njenog rada. Glavni administrator ima ovlaštenje drugostepenog organa.

Za svoj rad i rad organa lokalne uprave, Glavni administrator odgovara Predsjedniku opštine.

Starješine organa lokalne uprave za svoj rad odgovorne su Glavnom administratoru i Predsjedniku opštine.

Predsjednik opštine za svoj rad iz izvorne nadležnosti lokalne samouprave odgovara građanima i Skupštini opštine, a za vršenje prenesenih i povjerenih poslova odgovara Vladi Crne Gore.

U Zakonu o lokalnoj samoupravi, posmatrajući prava i obaveze Predsjednika opštine, Glavnog administratora i starješina organa lokalne samouprave može se reći da postoje nejasnoće u pogledu:

- neusaglašenosti zakonskih rješenja da Glavni administrator kao rukovodilac lokalne uprave odgovara za njen zakonit, efikasan i ekonomičan rad, da ima ovlašćenja drugostepenog organa i da je istovremeno za vršenje ovih poslova odgovoran Predsjedniku opštine;

- nedostatak ovlašćenja glavnog administratora u odnosu na usmjeravanje i koordiniranje rada lokalne uprave i nadzora (ta ovlašćenja pripadaju Predsjedniku opštine), čime se dovodi u pitanje njegova odgovornost za zakonitost, efikasnost i ekonomičnost rada lokalne uprave;

- nepostojanje odgovornosti starješina organa lokalne uprave za rad njihovih organa, jer je zakonom utvrđeno da odgovaraju samo za svoj rad. Oni rukovode radom organa i odlučuju o pravima i obavezama lokalnih službenika iz rada i po osnovu rada i istovremeno odgovaraju Glavnom administratoru i Predsjedniku opštine.

U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi u pogledu pravnog statusa lokalnih funkcionera, službenika i namještenika, shodno se primijenjuju propisi kojima se uređuje status državnih funkcionera, službenika i namještenika, odnosno odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Opština Herceg Novi donijela je Odluku o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova kojom je uređen način i postupak učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova, oblici i mehanizmi njihovog učešća kao i uključivanje građana u proces planiranja, donošenja odluka i njihove implementacije. Ovom Odlukom posebno je obrađeno učešće lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova putem inicijative, građanske inicijative, na zborovima građana, referendumom, peticijom i građanskom žalbom.

Saglasno cilju afirmisanja otvorenog i demokratskog društva i društvenog značaja koje imaju nevladine organizacije u interesu i potrebama lokalnog stanovništva, a u skladu sa Zakonom i Statutom opštine, Skupština opštine je

svojim Poslovnikom uredila postupak i način učešća predstavnika nevladinog sektora u donošenju svojih odluka.

Predstavnici nevladinog sektora u radu Skupštine opštine i njenim radnim tijelima, učestvuju na način što se obezbjeđuje Asocijaciji nevladinih organizacija učešće njenog ovlašćenog predstavnika u raspravi i pretresu po pitanjima od interesa za Asocijaciju i lokalno stanovništvo, ali bez prava odlučivanja („prazna stolica“).

Prava i obaveze predstavnika Asocijacije nevladinih organizacija istovjetna su sa pravima i obavezama odbornika u Skupštini opštine samo bez prava odlučivanja.

Javnost rada organa lokalne uprave obezbjeđuje se putem javnog objavljivanja odluka koje donosi Skupština opštine u „Službenom listu – opštinski propisi“, prenosom sjednica Skupštine opštine preko JS Radio Herceg Novi. Predsjednik opštine svakog ponedjeljka obavještava građane o aktivnostima u protekloj nedelji kao i najavu aktivnosti za narednu sjednicu. Svake posljednje subote u mjesecu u kontakt emisiji obavještava građane o urađenom u proteklom mjesecu kao i planovima rada za naredni mjesec. Svakog četvrtka u JS Radio Herceg Novom učestvuju starješine organa lokalne uprave, direktori javnih preduzeća i ustanova i agencija gdje u kontakt programu izvještavaju građane o svim njihovim aktivnostima i odgovaraju na pitanja građana.

Za sva dešavanja koja su od interesa za građane Herceg Novog izdaje se saopštenje za javnost. Ažuriran je i veb sajt opštine koji je po našim saznanjima dobro posjećen.

Formiran je Informacioni centar kao i Građanski biro koji je kadrovski, organizaciono i tehnički osposobljen u preuzimanju važne uloge u odnosima na relaciji građanin-organi lokalne uprave i uspostavljen je sistem kako bi građani lakše ostvarili svoja prava pred organima lokalne uprave.

Sprovedena anketa je pokazala da građani još uvijek dovoljno ne poznaju svoja prava i da često doživljavaju kao opštinske organe i organe državne uprave koji imaju svoje organizacione jedinice na teritoriji Opštine Herceg Novi, odnosno u zgradi Opštine.

Neophodno je izraditi Vodič za građane koji bi takstativno sadržao informaciju koja sve prava građani mogu ostvariti pred organima lokalne uprave, kako bi se izbjegle zabune.

STRATEŠKI CILJ 1.- UNAPREĐENJE PRAVNOG OKVIRA U LOKALNOJ SAMOUPRAVI DA OSTVARE VEĆU ODGOVORNOST

OPERATIVNI CILJ 1.1. Osnažiti zainteresovane subjekte da jačaju stepen odgovornosti lokalne samouprave

U novom Zakonu o lokalnoj samoupravi neophodno je otkloniti pojedine nejasnoće kao što su položaj, ovlašćenja i odgovornost Glavnog administratora koji vrši i funkciju drugostepenog organa, a i nadzor nad radom organa lokalne uprave u odnosu na ovlašćenja Predsjednika opštine.

Neophodno je precizirati ovlašćenja Predsjednika Skupštine u pogledu praćenja realizacije odluka koje je donijela Skupština opštine.

Neophodno je preciznije utvrditi položaj i ulogu starješina organa lokalne uprave, kao i odgovornost za zakonitost, efikasnost i ekonomičnost organa na čijem je čelu.

Kada je u pitanju spriječavanje korupcije na lokalnom nivou u okviru javnog sektora, važno je postići ekonomičnost i transparentnost u radu javnih preduzeća i ustanova.

Veoma je važno da javni sektor postigne visok stepen depolitizacije, profesionalizma i stručnosti u svom radu.

Neophodno je utvrditi jasne i transparentne procedure po kojima građani ostvaruju svoja prava kod organa lokalne uprave kao i kod javnih službi.

Korupcija se ne može pobijediti bez efikasnog i zajedničkog propagandno-preventivnog djelovanja. Za tu aktivnost potrebna je saradnja sa NVO sektorom koje imaju izgrađene kapacitete.

Korupcija se jedino može pobijediti uz adekvatnu podršku javnosti.

Medijski tretman slučajeva korupcije je snažan faktor za suzbijanje korupcije.

OPERATIVNI CILJ 1.2. Uvećati mogućnost građana da jačaju stepen odgovornosti lokalne samouprave

Uspjeh borbe protiv korupcije zavisi od većeg broja činilaca od kojih je izuzetno važno podizanje javne svijesti o korupciji i njenoj štetnosti. Razvijanje partnerskih odnosa je izuzetno bitno za sprovođenje sveobuhvatne borbe protiv korupcije.

U cilju većeg uključivanja građana i NVO sektora u proces pripreme donošenja odluke i njihove implementacije, neophodno je unaprijediti ukupni sistem informisanja građana kao i internu i eksternu komunikaciju u lokalnoj samoupravi.

Primjena modela dobre lokalne uprave podrazumijeva povećanu efikasnost, transparentnost kao i učešće građana.

Efikasna lokalna uprava ne može se zamisliti bez primjene informaciono-komunikacijske tehnologije.

Uvođenje elektronskog upravljanja dovelo bi do značajnog poboljšanja rada opštinske administracije. Usluge bi bile brže, dostupnije i efikasnije i na taj način bi se prevazišli mnogi postojeći problemi.

Osavremenjavanje Građanskog biroa, štampanje i distribucija brošura o pravima građana, o opštinskim propisima, o načinima komunikacije sa građanima, izrade Vodiča o slobodnom pristupu informacijama, uspostavljanje direktne telefonske linije za prijem pritužbi, prijava i primjedbi građana u punoj mjeri će doprinijeti boljoj informisanosti građana, a samim tim i jačanju odgovornosti lokalne uprave.

STRATEŠKI CILJ 2.- UNAPREĐENJE STEPENA PROFESIONALIZMA

OPERATIVNI CILJ 2.1.- **Kreirati mehanizme za unapređenje stepena nezavisnosti zaposlenih**

Lokalna uprava je servis građana, njen osnovni proizvod je usluga, a službenici i namještenici u organima lokalne uprave su glavni i najvažniji resurs u pružanju kvalitetnih usluga. Zbog toga se podrazumijeva da lokalna uprava mora posjedovati kompetentne, sposobne i dobro motivisane kako rukovodioce tako i službenike.

U pogledu pravnog statusa lokalnih službenika i namještenika primijenjuju se propisi kojima se uređuje status državnih službenika i namještenika.

Opština Herceg Novi u praksi primjenjuje sistem ocjenjivanja rada i rezultata rada lokalnih službenika i namještenika, prati njihov rad i na osnovu toga vrši ocjenjivanje, nagrađivanje i napredovanje istih, ali ovaj sistem treba unapređivati.

Anketa građana pokazuje da građani smatraju da se zapošljavanje u organima lokalne uprave, javnim preduzećima i ustanovama, vrši po političkoj liniji odnosno „preko veze“.

U našoj Opštini evidentan je drugi problem a to je visok postotak zaposlenih sa srednjom stručnom spremom u odnosu na visoku kao i nedostatak visoko stručnog kadra za određene poslove.

Naš cilj je da se uspostavi sistem profesionalne lokalne uprave sposobne da pruži adekvatne usluge što se može postići potpunom primjenom Zakona o zapošljavanju, permanentnom obrazovanju i obuci zaposlenih kao i uvođenje profesionalnih standarda, mjerljivih kriterijuma radnog učinka, disciplinske odgovornosti i adekvatne nagrade za njihov rad.

Suzbijanje odnosno sprječavanje korupcije na lokalnom nivou podrazumijeva da su službenici i namještenici adekvatno plaćeni.

Da bi se pojačao stepen profesionalizma zaposlenih i izbjegla mogućnost korupcije potrebno je da im se omogući lakši način rješavanja stambenih pitanja u narednom periodu.

Anketa je pokazala da je podizanje odgovornosti lokalnih službenika i namještenika važan mehanizam u borbi protiv korupcije.

OPERATIVNI CILJ 2.2.-Razviti profesionalne kapacitete zaposlenih

Obuka zaposlenih u lokalnoj upravi, u javnim ustanovama i preduzećima je važan element u cilju izgradnje efikasne i transparentne lokalne uprave i obezbjeđenja pružanja usluga po najvišim evropskim standardima. Obuke moraju da se izdignu iznad jednokratnog događanja u proces koji podrazumijeva neprestano organizovanje obučavanja.

Opština Herceg Novi još uvijek nije usvojila Program obuke lokalnih službenika i namještenika već se obuke obavljaju prilično neplanski, obično po pozivu Zajednice opština ili Uprave za kadrove Crne Gore.

Da bi se razvio sistem profesionalne lokalne uprave, dobro edukovane, osposobljene za pružanje adekvatne usluge, neophodno je obezbijediti odgovarajuće obrazovanje i obuku za zaposlene u organima lokalne uprave u što kraćem periodu, a na osnovu Akcionog plana za realizaciju Nacionalne trening strategije.

OPERATIVNI CILJ 2.3.- Razviti profesionalne kapacitete odbornika u Skupštini opštine

Neophodno je razviti programe obuke za izabrane predstavnike, kako o potrebama lokalne samouprave, o njihovoj ulozi, tako i o javnoj etici i borbi protiv korupcije.

Saradnja odbornika sa građanima je neophodna kroz održavanje stalnog kontakta odnosno komunikacije, kako bi odbornici imali što bolji uvid o mišljenjima, potrebama i problemima građana koje je neophodno rješavati.

OPERATIVNI CILJ 2.4.- Povećati nivo ponašanja izabranih predstavnika i zaposlenih

Skup standarda i pravila ponašanja lokalnih službenika i namještenika definisan je Etičkim kodeksom državnih službenika i namještenika. Zajednica opština Crne Gore priprema Etički kodeks za lokalne službenike i namještenike kojim će se na precizniji način urediti ovo značajno pitanje na lokalnom nivou.

Neophodno je uložiti napore kako bi se obezbijedilo ponašanje izabranih predstavnika u skladu sa principima definisanim u Etičkom kodeksu.

Zajednica opština pripremila je Nacrt Etičkog kodeksa izabраних predstavnika i funkcionera u lokalnoj samoupravi.

STRATEŠKI CILJ 3.- POVEĆANJE TRANSPARENTNOSTI RADA LOKALNE UPRAVE

OPERATIVNI CILJ 3.1.- Uvećana transparentnost rada lokalne uprave u pružanju javnih usluga

Transparentnost rada lokalne uprave važan je instrument za sprečavanje nastanka korupcije. U tom cilju neophodno je unaprijediti ukupan sistem informisanja građana i NVO sektora o svim pitanjima i problemima od značaja za lokalnu samoupravu.

U našoj Opštini u skladu sa Zakonom, Statutom i Poslovnikom o radu Skupštine opštine, javnost i transparentnost rada organa lokalne uprave i javnih službi obezbjeđuje se na više načina: neposrednim uvidom građana u akte koji se tiču ostvarivanja funkcija lokalne uprave i ostvarivanje prava građana, učešćem građana u javnim raspravama prilikom donošenja odluka kojima se uređuju pitanja od neposrednog interesa za lokalno stanovništvo, putem javnog objavljivanja odluka i drugih akata u „Službenom listu“, javnim prenosom sjednica Skupštine kao i učešću NVO sektora na zasijedanju Skupštine opštine preko institucije „prazna stolica“.

U skladu sa zakonom Predsjednik opštine jednom godišnje podnosi Skupštini Izvještaj o svom radu u ostvarivanju funkcije lokalne samouprave. Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Opština Herceg Novi podnose svoje izvještaje jednom godišnje Skupštini opštine na usvajanje.

I pored ovoga građani su u anketi pokazali da nijesu dovoljno informisani o aktivnostima lokalne uprave, planovima razvoja kao i o realizaciji investicionih aktivnosti u Opštini. Zbog toga neophodno je unaprijediti ukupan sistem informisanja građana i NVO sektora o svim pitanjima od značaja za lokalnu samoupravu.

OPERATIVNI CILJ 3.2.- Povećati mogućnost građana da utiču na kvalitet pružanja usluga

Evidentna je potreba da se u cilju jačanja povjerenja između organa lokalne uprave i građana izrade programi edukacije građana o njihovim pravima u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou, mogućnostima, mehanizmima i procedurama za njihovo korišćenje. Takođe neophodno je unaprijediti dijalog između odbornika i građana uspostavljanjem komunikacije između organa lokalne uprave, medija i NVO sektora.

STRATEŠKI CILJ 4.- JAČANJE INTERNE I EKSTERNE KONTROLE OPŠTINE

OPERATIVNI CILJ 4.1.- Sistematizovanje i jačanje efikasnijih mehanizama interne kontrole

U skladu sa odredbama Statuta nadzor nad izvršenjem Budžeta , namjenskim korišćenjem sredstava vrši Skupština opštine putem polugodišnjih izvještaja izvršenja Budžeta i usvajanja Završnog računa Budžeta. Na taj način obezbjeđuju se kontrola trošenja budžetskih sredstava za rad javnih službi i preduzeća. Ovim načinom može se vršiti kontrola i namjenskog trošenja sredstava koja su opredijeljena za finansiranje programa NVO sektora.

Pored ovih utvrđenih pravnih okvira i prakse u vršenju upravnog nadzora neophodno je u cilju zakonitog i djelotvornog rješavanja prava i utvrđenih obaveza građana i pravnih lica, unaprijediti mjere kojima će se obezbijediti efikasnije i kvalitetnije pružanje usluga od strane javnih službi.

Eksterna kontrola raspolaganja budžetskih sredstava je od velike važnosti za prevenciju korupcije. Jedna od aktivnosti u jačanju eksterne kontrole je informisanje javnosti o realizaciji opštinskog budžeta kao i sprovođenja revizije finansijskog poslovanja Opštine od strane Državne revizorske institucije.

STRATEŠKI CILJ 5.- STVARANJE USLOVA ZA REALIZACIJU AKCIONOG PLANA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U LOKALNOJ SAMOUPRAVI

OPERATIVNI CILJ 5.1.- Stvaranje institucionalnih mehanizama za realizaciju Akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi

Radna grupa za izradu Programa i Akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi je na osnovu urađene situacione analize, a u skladu sa modelom Akcionog plana koji je izradilo Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave sa Zajednicom opština uz pomoć evropskih eksperata, uradila Akcioni plan za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi za period 2009-2012 godina.

U Akcionom planu su definisani strateški ciljevi i operativni ciljevi, definisane su konkretne aktivnosti za svaki operativni cilj, za svaku aktivnost određeni su nosioci odgovornosti, rokovi realizacije, izvori sredstava, očekivani rezultati i indikatori.

Program i Akcioni plan su značajni instrumenti u procesu sprečavanja i suzbijanja korupcije na lokalnom nivou. Glavni cilj je stvaranje uslova da lokalna samouprava bude bez korupcije.

Radni tim koji je uradio ovaj Program i Akcioni plan shodno Rješenju kojim je imenovan od strane Predsjednika opštine, prerasta u tim koji će pratiti i sprovoditi aktivnosti predviđene Akcionim planom.

Tim je obavezan da podnosi periodične izvještaje Komisiji za praćenje i realizaciju Akcionih planova za borbu protiv korupcije na državnom nivou, koju je formiralo Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave. Skupštini opštine Herceg Novi Komisija je dužna podnositi izvještaje jednom godišnje.

OPŠTINA HERCEG NOVI
AKCIONI PLAN ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U LOKALNOJ
SAMOUPRAVI 2009-2012.GODINA

Strateški cilj 1. Unapređenje pravnog okvira u lokalnoj samoupravi

Operativni cilj 1.1.Osnažiti zainteresovane subjekte da jačaju stepen odgovornosti lokalne samouprave					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Izmjena i dopuna Odluke o učešću stanovništva u vršenju javnih poslova u cilju uvođenja obaveze davanja godišnjeg izvještaja o realizaciji donijetih odluka i planskih dokumenata u Skupštini opštine	Opština	Prvi kvartal 2010.	Zajednica opština	Unaprijeđen okvir za učešće građana u vršenju javnih poslova na lokalnom nivou	Donesena Odluka
Normativno uređenje i sprovođenje u praksi načina za prijavljivanje korupcije (veb sajt, uvođenje dežurnog telefona, postavljanje kutija za prijavljivanje primjedbi itd.)	Predsjednik opštine, glavni administrator	Prvi kvartal 2010.godine	Opština	Unaprijeđen okvir za smanjenje korupcije	Donesena Odluka
Trening lokalnih NVO o participaciji u lokalnoj samoupravi prilikom donošenja odluka	NVO u saradnji sa Opštinom	Od januara 2010. kontinuirano	Donatori	Unaprijeđen kapacitet NVO	Veća uključenost NVO u donošenju odluka na lokalnom nivou
Priprema i izvođenje programa izgradnje kapaciteta za NVO u jačanju stepena odgovornosti lokalne uprave	NVO u saradnji sa Opštinom	Od januara 2010. kontinuirano	Donatori	Povećan kapacitet NVO da sprovede javni monitoring aktivnosti lokalne uprave	Donijet Program izgradnje kapaciteta
Priprema priručnika za NVO o dobroj praksi u borbi protiv korupcije	NVO u saradnji sa Opštinom i međunarodnim ekspertima	2010.godina	Donatori	Urađen Priručnik o dobroj praksi u borbi protiv korupcije	Oštampani i distribuirani priručnici

Operativni cilj 1.2. Uvećati mogućnost građana da jačaju strepen odgovornosti lokalne samouprave					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Priprema, štampanje i distribucija brošure o pravima građana kao i mogućnostima u monitoringu kod organa lokalne uprave (posebno u poštovanju zakona o slobodnom pristupu informacijama)	Opština i mjesne zajednice	Prva polovina 2010. godine	MUP i JU i Zajednica opština	Pripremljena, štampana i distribuirana brošura. Postignuta veća informisanost građana	Uvećan broj zahtjeva za dostavljanje informacija kao i veći broj inicijative građana
Izrada priručnika o mehanizmima komunikacije lokalne uprave sa građanima na osnovu urađenog modela	Opština i mjesne zajednice	Prvi kvartal 2010. godine	Opština	Unaprijeđena komunikacija građana i lokalne uprave	Usvojen Priručnik za komunikaciju sa građanima
Razviti, proširiti lokalni veb sajt sa sekcijom po e-upravljanju	Opština	Prva polovina 2010. godine	Opština	Unaprijeđena odgovornost organa lokalne uprave	Uvedeno e-upravljanje
Priprema, štampanje i distribucija brošure o važećim opštinskim propisima	Opština i mjesne zajednice	Prva polovina 2010. godine	Opština i donatori	Povećana informisanost građana o važećim opštinskim propisima kao i o važećoj proceduri	Broj štampanih i distribuiranih brošura

STRATEŠKI CILJ 2. Unaprijediti stepen profesionalizma zaposlenih

Operativni cilj 2.1. Kreirati mehanizam za unapređenje stepena nezavisnosti zaposlenih					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Uvesti sistem kvaliteta upravljanja	Opština	2011.godina	Opština	Poboljšanje poslovanja lokalne uprave	Dobijanje sertifikata
Poboljšati materijalni položaj zaposlenih putem povećanja ličnih dohodaka, rješavanje stambenih pitanja i sl.	Opština	Kontinuirano	Opština	Povećana motivacija zaposlenih	Broj zaposlenih kojima je poboljšan materijalni položaj
Obezbjediti odgovarajući radno-pravni status zaposlenih u skladu sa rezultatima rada a na osnovu ocjene o realizaciji obaveza	Opština	Kontinuirano	Opština	Poboljšana profesionalnost rada zaposlenih	Broj zaposlenih kojima je povećan radni status na osnovu rezultata rada
Proglašenje najboljeg radnika opštine	Opština	Jednom godišnje	Opština	Povećana motivacija zaposlenih	Izabrani radnici
Uvođenje mehanizama za monitoring zapošljavanja, napredovanja i dr.	Opština	2010.godina	Opština	Kreiran novi sistem za praćenje zapošljavanja i napredovanje	
Obezbjediti kontrolu dosljedne primjene propisa o zaradama zaposlenih	Predsjednik opštine, glavni administrator i starješine organa lokalne uprave	Kontinuirano	Opština	Utvrđeni kriterijumi za adekvatnu evaluaciju rada slubženika lokalne uprave	

Operativni cilj 2.2. Razviti profesionalne kapacitete zaposlenih

Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Uvođenje programa obuke za zaposlene prema potrebi lokalne samouprave	Opština, Zajednica opština, Uprava za kadrove	2010. godine	Opština, Zajednica opština, donatori	Povećan stepen znanja i vještina službenika za obavljanje povjerenih poslova	Broj zaposlenih koji imaju personalni plan razvoja u odnosu na ukupan broj zaposlenih
Razvoj Programa obuke za zaposlene o javnoj etici i borbi protiv korupcije	Opština , Zajednica opština, MUP i JU, Uprava za kadrove	2010.godina	MUP i JU i Zajednica opština	Povećana informisanost službenika o etici i borbi protiv korupcije	Broj službenika koji je prošao obuku
Pripremiti i usvojiti novi sistem ocjenjivanja rada zaposlenih, a na osnovu sprovedenih obuka	Opština i Zajednica opština Crne Gore	2010.godina	Opština	Uveden novi sistem ocjenjivanja rada	Broj ocijenjenih radnika

Operativni cilj 2.3. Razviti kapacitete izabranih predstavnika

Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Uvođenje programa obuke za izabrane predstavnike prema potrebama lokalne samouprave	Zajednica opština, MUP i JU, Uprava za kadrove, Opština	Prva polovina 2010.godine	Opština, Zajednica opština, MUP i JU, donatori	Povećano znanje i vještine izabranih predstavnika za obavljanje funkcija	Broj polaznika i realizovanih obuka
Razvoj programa obuke za izabrane predstavnike o javnoj etici i borbi protiv korupcije	Zajednica opština, MUP i JU, Uprava za kadrove, Opština	Prva polovina 2010.godine	Opština, Zajednica opština, MUP i JU, donatori	Izabrani predstavnici informisani o etici i borbi protiv korupcije	Broj polaznika i realizovanih obuka

Operativni cilj 2.4. Povećati nivo etičkog ponašanja kod izabranih predstavnika i zaposlenih					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Usvajanje Etičkog kodeksa ponašanja za izabrane predstavnike i zaposlene	Opština	2009.godina	Opština	Poštovanje etičkih normi i unaprijeđen odnos izabranih predstavnika i zaposlenih prema građanima	Smanjen broj žalbi na rad zaposlenih, uvedena „knjiga utisaka“ i povećan stepen zadovoljstva građana

STRATEŠKI CILJ 3. Povećanje transparentnosti rada lokalne uprave

Operativni cilj 3.1. Uvećana transparentnost rada lokalne uprave i pojednostavljenje procedura					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Sprovođenje periodičnog istraživanja o transparentnosti rada lokalne uprave	Opština u saradnji sa NVO i mjesnim zajednicama	Prva polovina 2010. godine, a nakon toga periodično svake 2. godine	Opština, donatori	Prepoznate opštinske usluge čiju je transparentnost potrebno unaprijediti	Broj sprovedenih istraživanja i javno objavljeni rezultati istraživanja
Izrada brošure o unaprijeđenju transparentnosti rada lokalne uprave na osnovu prethodno sprovedenog periodičnog istraživanja	Opština i NVO i mjesne zajednice	U roku od 3 mjeseca od sprovedenog istraživanja	Opština, donatori	Zaposleni i građani upoznati sa novim načinima obavljanja usluga	Broj štampanih i distribuiranih brošura
Uvođenje mehanizma za osiguranje transparentnosti u pružanju usluga kako je predviđeno brošuram	Opština	2010.godina	Opština	Uvedeni mehanizmi za obezbjeđenje transparentnosti	Godišnji izvještaj o transparentnosti rada organa lokalne uprave
Objavljivanje svih propisa organa lokalne samouprave kao i drugih akata za koje je to određeno zakonom i statutom	Opština	Kontinuirano	Opština	Povećana informisanost o aktima za koje je to određeno Statutom	Broj štampanih i objavljenih propisa

Formiranje lokalne televizije	Opština	2010.godina	Opština	Formirana lokalna televizija	Bolja informisanost građana
Publikovanje biltena o radu lokalne samouprave, organa uprave i javnih službi u pružanju usluga	Opština	Periodično svakih šest mjeseci	Opština	Građani bolje informisani o radu lokalne samouprave	Broj distribuiranih biltena
Analiza procedura za ostvarivanje prava, izvršavanje obaveza prema građanima kod organa lokalne uprave	Opština, NVO	Prva polovina 2010.godine	Opština	Urađena analiza o procedurama	Zadovoljstvo građana uvedenim pojednostavljenim procedurama
Definisanje i uvođenje jasnih procedura vezano za transparentnost rada lokalne samouprave i organa lokalne uprave	Opština	Prva polovina 2010.godine	Opština	Uspostavljanje jasne procedure, transparentnost rada	

Operativni cilj 3.2. Povećanje mogućnosti za građane da utiču na kvalitet pružanja usluga					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Kreiranje i realizacija programa podizanja svijesti o pružanju usluga građanima	Opština	2010.godina	Opština	Poboljšana informisanost građana o kvalitetu pruženih usluga	Dizajniran program, definisani načini informisanja građana
Obuka odbornika za unapređenje dijaloga sa građanima	Skupština opštine u saradnji sa NVO	Prva polovina 2010.godine	Opština, donatori	Nove tehnike komunikacije sa građanima	Broj obuka

STRATEŠKI CILJ 4. Jačanje interne i eksterne kontrole opštine

Operativni cilj 4.1. Sistematizovanje i jačanje efektivnih i efikasnih mehanizama interne kontrole					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Vršenje nadzora od strane Skupštine i nadležnih radnih tijela Skupštine opštine nad izvršenjem Budžeta i namjenskim trošenjem budžetskih sredstava	Skupština opštine	Dva puta godišnje	Opština	Unaprijeđen nadzor nad izvršenjem budžeta	Izveštaj o nadzoru nad izvršenjem budžeta i namjenskim korišćenjem sredstava
Utvrđiti efikasne mehanizme za kontrolu trošenja sredstava opredijeljenih za projekte NVO sektora	Komisija za raspodjelu sredstava NVO sektoru	Najmanje dva puta godišnje	Opština	Unaprijeđen nadzor nad realizacijom projekata NVO i trošenjem opredijeljenih sredstava	Izveštaj Komisije za raspodjelu sredstava NVO sektoru
Dostavljanje Skupštini izvještaje eksterne revizije o finansijskim izvještajima javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština, o utrošenim budžetskim sredstvima prilikom razmatranja godišnjeg izvještaja	Predsjednik opštine, javna preduzeća i javne ustanove	Najmanje jednom godišnje	Opština	Unaprijeđen nadzor nad kontrolom trošenja sredstava budžeta	Izveštaj eksterne revizije uz predlog završnog računa
Revizija mehanizma za podnošenje žalbi i mogućnost otkrivanja neefikasnosti rada lokalnih službenika i namještenika. Određen službenik i broj telefona za dostavljanje žalbi	Glavni administrator i starješine organa lokalne uprave	Januar 2010. godine	Opština	Pojačana kontrola rada službenika i namještenika od strane starješina organa lokalne uprave i rukovodećih lica	Revidirani mehanizmi za podnošenje žalbi građana
Vršenje upravnog nadzora organa lokalne uprave nad radom javnih službi čiji je osnivač Opština	Glavni administrator i starješine organa lokalne uprave	Kontinuirano	Opština	Povećana odgovornost i zakonitost rada javnih službi	Izveštaji dostavljeni Predsjedniku Opštine i Predsjedniku Skupštine

Priprema i distribucija polugodišnjih izvještaja o sprovođenju Zakona o slobodnom pristupu informacijama	Opština, javne službe i mjesne zajednice	Svaki šest mjeseci	Opština	Obezbijedeno više informacija o sprovođenju Zakona o slobodnom pristupu informacijama	Izvještaji objavljeni na veb sajtu opštine
Priprema, publikovanje i distribucija informacija o prihodima i rashodima opštine	Opština i mjesne zajednice	Svaki šest mjeseci	Opština	Veća uključenost građana u proces donošenja i realizacije lokalnog Budžeta	Broj održanih javnih rasprava, broj učesnika u javnim raspravama i broj podijeljenih vodiča
Priprema, publikovanje i distribucija godišnjeg investicionog plana opštine	Opština i mjesne zajednice	Po usvajanju godišnjeg Bužeta Opštine	Opština	Veća uključenost građana u proces donošenja i realizacije lokalnih investicionih planova	Broj održanih javnih rasprava, broj učesnika u javnim raspravama

STRATEŠKI CILJ 5. Stvaranje uslova za realizaciju Akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi

Operativni cilj 5.1. Stvaranje institucionalnih mehanizama za realizaciju Akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi					
Aktivnost	Odgovornost	Rok realizacije	Izvori sredstava	Rezultati-ciljevi	Indikatori
Informisanje javnosti o usvojenom Akcionom planu za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi	Komisija za izradu Akcionog plana i mjesne zajednice	Decembar 2009.godine	Opština	Veća informisanost građana o usvajanju i značaju Akcionog plana za borbu protiv korupcije	Objavljen Akcioni plan na veb sajtu Opštine i u medijima
Podnošenje periodičnog izvještaja o realizaciji Akcionog plana za borbu protiv korupcije	Komisija za praćenje realizacije Akcionog plana	Svaki šest mjeseci	Opština	Urađeni izvještaji o realizaciji Akcionog plana	Podneseni Izvještaji objavljeni na veb sajtu Opštine

Mjere predviđene Akcionim planom treba da doprinesu suzbijanju, odnosno sprečavanju korupcije na lokalnom nivou, u smislu jačanja kapaciteta zaposlenih u organima lokalne samouprave u pogledu pružanja usluga građanima, s jedne strane, i promjene svijesti građana u pogledu razumijevanja lokalne demokratije i povećanja povjerenja u profesionalizam i efikasnost organa lokalne samouprave, s druge strane.

Ovaj Program i Akcioni plan za borbu protiv korupcije u Opštini Herceg Novi 2009 – 2012 godina sačinila je Komisija formirana po Rješenju predsjednika opštine u sastavu:

- Velimir Kovačević, koordinator
- Vladimir Mračević, potpredsjednik Opštine – član
- Tomica Milošević, Glavni administrator – član
- Dr Predrag Anđelić, član ispred vladajuće koalicije
- Velimir Đurđević, član ispred opozicije
- Jovo Grdinić, član ispred Centra bezbjednosti Herceg Novi
- Marina Vuksanović, član ispred NVO sektora
- Dragica Ivanović, član ispred štampanih medija
- Dragana Zečević Plavanski, član ispred elektronskih medija

KOMISIJA